

სიანბი

ჩ. ნაკაიძის მიერ

ქართული
გრაფიკის

№ 22. ოქტომბერი 1934 წ. შპსი 40 კ.

ფირდოუსი (შოთას) — შენც იუბილენ გიწუობენ, ხარობენ შენით,-- შოთაოი
ნეტამც მგოსნები ახალნი ვებგვანებოდენ ცოტათი.

წიწნაველთა მოგვიწერეთ უნდაჩნა თავაზიანსა;
პირველ მადლს უძღვნი პარკიას — მას—კომუნისმის გზიანსა,
რომელმან იუბილეი ვადამიწყვიტა მზიანსა—
„არ დავიწყება მოყვრისა აროდეს გვიზამს ზიანსა!“

თანაც საბჭოთა მწერლების ყრილობის ამბავთ მშობელი—
შთაბეჭდილობას, გიგზაინით სიხარულშია შრომელი:
ჩუსეთს რომ ვიყავ პირველად, რაც ვნახე მოსათბომელი—
დაბეჭდეთ, ჩვეყხად მოპვინეთ — ყველა შიქმის მქობელი.

აწ მივლენილ დელოგატთა წინ წარგვიძღვა მალაქია,
ხუთ დღეს ვვლეთ და გარდაცხედით, სარ მოსკოვის ქალაქია,—
დარბაზს შიგან შეცავვიძღვა, სკამთა ზღვა რომ ალაგია,
ღირსეულთა - ღირსეული მოგვიჩინეს ალაგია!

კლასიკოსნი ჩავვაშვიკრიენს შარავანდელშემოსილად,
ვარს მოგვისდეს სხვა მწერლები — ყველა ერის ძედ და შევილად;
დავეიწყათ ჯგუფოსნობა. უყოოდენ ერთუროს ტკბილად—
ვსცან დიდ საქმეს შეცავეტკბო ყველა კილო შიწყობილად!

აწ მკვრეტელნიცა მოჯარდეს, დარბაზს არ იყო ტვეანი,
მზესა ჩრდილავდეს ყვავილნი, ღიმი და შუქთა ფრქვევანი;
პირველ წარმოსდგა მაქსიმე გორკობით ნახობტევანი —
მოსთვალნა დიდნი საქმენი საბჭოთა მინალწევანი:

იტყვისმცა — ძლივით წინ გვიძღვის ლენინ-სტალინის ალაში,
ფერს იცვლის მიწა მშრომელთა—ოფლით და სისხლით ნალაში,
ახალ სამყაროს შენებას, ჰხამს ახალ სიტყვის თალაში,
მწერლიდ გინა სთქიას. ვინც აქეთ არღა ჩიპართოს ალაში?

სთქვა და ყველას მოიწონა, მათთა მგლეჯი ტაში ჰქუბდეს
ყველაკაი სიტყვამწერლოთ ტრიბუნასა გარდაუბდეს,
თვისი ქვეყნის მწერლობაზე — მოხსენებით არუხობდეს—
დიდი ზრთა და წარმატება მოსთვალნის და არ შიწობდეს.

მათ ტრიბუნთა ყოლობთა შუა მალაქია გამოვიდა,
საქართველოს მწერლობაზე მოხსენებას წარმოსთქვიდა:
ხელოვნების საქუჩქლიდან სიტყვის ლაჩი ამოზიდა,
რაც ოდითვე ჩვენი ქვეყნის დიდ კულტურას გამოზრდიდა.

იტყვის: — წარსული დიდი გვაქვს დიდივე გვაქვს მიმკვიდროება,
ახსენა ყველას ნაღვაწი, ჩემი და სხვათა მძლოება.—
მერმე მოსთვალნა ხობითა ახალ მწერალთა მხნეობა:
ზოგთ ჩოინა მარჯვედ ცემანი, ზოგთაცა მეკალმეობა.

მათ გვაჩი და სახელი, დაბადება და ნათლობა,
წარუდგინამცა ყრილობას, ითხოვა ყველას გაცნობა,
რომ ყველა ერის მწერლებთან მათ განამტკიცონ აწ ქმობა;
სიყვარულ - სოლიდარობის საქმეს არ ჰერობს დათმობა.

კამათი და მუშკულათი დაიწყო და გაცხოველდა.
ასპარეზად უამოსულთა მაგი მჭევრად აფიცხელდა,
სიტყვის დიდი მადნეული კვლავ განახლდა არ დამველდა,
სთქვეს თუ:—ვაშა თქვენს სიმდიდრეს, გადაგვხვიეს ხელი-ხელდა!

იქ-გეთაყვათ, მიხეილი გაავლდებდა აზრთა ხაზებს,
იქით — შალვა შეარხევდა ბროწეულს თუ ღიმი-ვაზებს,
იქ პაოლო დიდი ყანწით ქვეყნის პერს შესთავაზებს,
კვლავ ნიკოლო თიხისიბით იგეთხიგებს და იაზაზებს!

კვლავცა გამოვა ტრიბუნად პროლეტკოსანი ეული,
ომანიანად მოუდის სიტყვებზე ანაზდუული,—
მერმე ტიციან მოპყვება,—მკერდზე ყარამფილ რწეული,
ძველად მჟანწაფი ყოველთა. დღის ლექსით არ ყანწეული.

ასე განსროლდა სდომანი დიდისა ყრილობისანი,
გავვიცნო მთელმა მილეთმა, მილოთი—ჩვენ გავიკანით,
სიტყვა რომ დაედეთ ერთუროთთან, დანაბეჭდ-დანამტკიცანი,—
ურყევად უნდა შესრულდეს, ამას რათ უნდა მისანი!

შარხაძან.

ნან. ლურჯია

„მიზიზი“
ანუ

ერთადერთი შემთხვევა, როცა შეიძლება ითქვას, რომ პოეტური ნიჭი ჩვენში „გახაჩანი“ არა აქვს.

— ნაცარქექია მწერალი დამარქვეს: ნიჭი აქვს, მაგრამ არა სწერს!“, რა დავწერო, როცა ჩემ მიავიღაზე ხელის გახაჩნივი ადგილიც კი არ არის?

ამა ფ რ ო უ ს ის ა მ ა ვ ი ც მ ო ვ ი ს ნ ა ნ ი ო თ

ფირდოუსი დაიბადა ამას წინად: იქნება ასე, ათასი წელიწადი. პროფესიით ფირდოუსი მებაღე ყოფილა (აფსუსს, ახლა ყოფილიყო, ქალაქის გამწვანების დროს). წარმოშობით ფირდოუსი ლარიბი გლეხის შვილი ყოფილა და როგორც ზოგიერთები ამბობენ, ახლა რომ ცოცხალი ყოფილიყო, აქტიური კოლმეურნე იქნებოდა. სწავლის დიდი სურვილი ჰქონდა და მამამ იქვე მიიბარა არასრულ საშუალო სკოლაში. ფირდოუსი არ დაგმავალია ამით და სასუნტში,

აუ რომელიდაც ინსტიტუტში შეაუღლა ფილოლოგიურ ფაკულტეტზე. მიუხედავად იმისა, რომ სტიპენდია არ დაუნისწეს და ხშირად ტრამვაის ფულიც არ ჰქონდა, ფირდოუსი მაინც კარგად სწავლობდა და შეითვისა არაბული, ფალაური და სხვა ენები. რადგანაც სწავლა დაამთავრა და ბალისგან დიდი შემოსავალიც არ იყო, ფირდოუსმა გადასწყვიტა პოეტად დამდგარიყო მით უმეტეს, რომ როგორც ჩვენს ზოგიერთ პოეტს, ნიჭი მასაც აღმოაჩნდა და წინააღმ-

დგ ზოგიერთისა, წერა-კითხვა კარგად ემარჯვებოდა. თემა! აი თავსამტკრევი საცითის! „რაღა შორს ვიზრინო, აგერ პოეტად დაუციეს ნაწარმოებს დავამთავრობო“, თქვა ფირდოუსმა და ტუსის მფარველ აბუ მანსურის მფარველობით წერას შეუდგა. ნაწარმოებში მშვენიერი გამოვიდა, ფართო მასებში დიდი ავტორიტეტი პოემა. აქ უკვე ფეხი გამოყო მამულდ დახვეწილმა. სხვათა შორის მამულდ მაშინ გვარიანი პოსტი ეჭირა: იგდ იყო სულთან და შეძლებულად

დასაბო პატრუსკის ფირდოსა

პროფესორები შემოკრბენ
მეტყველნი ბრძნული ენითა,
ფირდოსს ქება მიუძღვენეს
აქნთენ აღმაფრენითა!
მოკაზმულ სცენას მხლომელნი
სულ შვიდნი იყვნენ-დავთვალე,
ტანსა ემოსათ ფრაკი და
ცხვირს უმშვენებდათ სათვალე!
აქნიაშვილმა ლევანმა
წარმოსთქვა სიტყვა პირველი.
თქვა: „თუ ფირდოსს პატივს
ვცემთ
არ არის გასაკვირველი.
რადგან ჩვენს მწერლობაზედა
მიუძღვის დიდი ამაგი.
მულამ ექნება ჩვენს შორის
(რა პირდოსსმა, მუნ მყოფმა
ესე სიტყვების კამარა
მას საპატიო ალაგი

ისმინა — კმაყოფილებით
გალიმდა, თავი დახარა.
იუსტინ აბულაძემ
შემდეგ თქვა თავის სათქმელი,
ფირდოსს კარგად ვიცნობო
ცოცხლად ვარ მისი მნახველი!
წვერები გრძელი ქონდაო
აბულ ერქვაო სახელი,
სპარსელს ხომ მეცა ვგავარო,
თუმც არა ვარო სპარსელი!
კეკელიძესა ქონია
ხმა მეტად ჩუმი, წყნარია,
დიდი რვეული გაშალა
დაიწყო საუბარია,
ვერ ვაგვაგონა ვერარა
დაგტოვა ვანაწენია,
ვერა გავიგეთ ფირდოსს
უძღვნა რა რიგი ძღვენია!
ბარამიძე კაბუცი
(არც თუ დაბალი კაცი)ა
ფირდოსისა ლექსების
დაიწყო დეკლამაცია!

შაირ სიტყვითა აგვაესო
პარიტონულად მღეროდა,
„რჩხა“ როს დაასრულებდა
კვალადმცა „ტუში“ უღეროდა!
პ. შანიძესა ხომ იცნობთ
ბავაღლოო ოქროს ფერია
თმები აქვს ნახუჭუჭები
და გაპარსული წვერია.
თქვა: „ხალხურ შაირობაში
ლექსები მეტად ბევრია
შაშ-ნამეს მიმბაძველობით
ხალხსა რომ აუწერია“.
მუნ ინგოროშვიდამ გამოჩნდა
კაცი „ჩერქეზი“ ძველია,
თქვა — სპარსულ ხელოვნებისა
გავლენა უეჭველია!
ხვატაი, ნამაკ... ხვატაი...
ხშირად ახსენა სახელი
ეტყობა ამა საგანზე
მასაც აქვს თავის სათქმელი.
შალვა შესწავლი

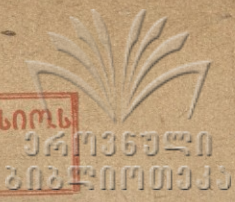
ცნოვრობდა.
წიკითხა რა ფირდოსსმა ნაწარ-
მოები, განცვიფრდა მაჰმუდი და
პოეტს უთხრა:
— მოდი ბიჭო ერთი დავალება
აილე!
— რაშა საქმე!—ჭკითხა ფირ-
დოსსმა.
— ნიკიერი ყმაწვილი ხარ და
ირანის ისტორია დაწერე, ოღონდ
ლექსად. შეგიძლია?
— შეძლებით კი შემიძლია, მაგ-
რამ რა ყრია მაგაში? სახელგამის არ
იყოს, პონორარს არ იძლევიტ და...
— მოგცემ გეთაყვა! თითო სტრი-
ქონში თითო ოქროს ჩავიყუბავ!
— ვიცი, ვიცი! მერვე ბულალტე-
რიაში უნდა ვირბინო და მაწეალონ
სახელგამის ბულალტერ კაშმაძესა-
ვით.
ბოლოს მაინც შეთანხმდენ.
— აბა შენ იცი ტემპები!—დაავა-
ლა მას მაჰმუდი.
გვიდა ოკდაათი წელიწადი და
„შაქანი“, ანუ „მეფითა წოგნი“
და იყო. აქ ასპარეზზე გამოდის
სულთანის მოლოარი შიომონდი, რო-
მელიც აკეთებს კომბინაციას და

30,000 ოქროს ნაცვლად ფირდოსს
პონორარის სახით 30,000 ვერცხლს
აძლევს. ისტორიკოსობის თქმით. გა-

კრიტიკოზა ტიკინაძე
კალმოსნებზე მონადირე
სხვების ივალში ბეწვს ეძებს და
თავისაში კი ვერ გრძნობს დივს.

ჯავრებულმა ფირდოსსმა ეს ფული
აზნოს პატრონსა და ლუდის გამყი-
დველს გაუყო. მაგრამ აქ სურათი
ადვილი მისახვედრია: დაჯავრიანე-
ბული კაცი წავიდა, იბანავა შემდეგ
ლუდხანაში აქეიფა და პონორარი
დახარჯა (ასე ზღებდა ახლაც).
სულთანმა ფირდოსს ისლამის
უკუგდებაში დასდო ბრალი და უე-
ნა დაუწყო (იხ. მუშკორის დევნა),
პოეტი ადგა და არალეგალურ ცხო-
ვრებას შეუდგა პერატში. შემდეგ
ტაბარისტანს შეაფარა თავი. შემდეგ
მატარებლითვე (თუ თვითმფრინა-
ვით) გაემგზავრა ბალდაოს ხალი-
ფასთან.
ბევრი იტანჯა პოეტი და ბოლოს
რაბოუნდა მშობლიურ ქალაქ ტუს-
ში, სადაც 1020 წელს გარდაიცვა-
ლ.
მან დაწერა „შაქ ნამე“, რომე-
ლიც თარგმნილია ყველა ინგლისურ და
ქართულზედაც. თითქმის ათასი წე-
ლიწადისა რაც ეს 60,000 ლექსიანი
პოემა გამოვიდა და დღეს ყველა
სახელგამები ასე სჯობენ.

ნ.ს. ლობის

დებო მუზებო, რიცხვით ცხრანო, ოლიმპიელნო,
გადმომაჯრქვეით თქვენი მაღლი მჭერმეტყველებად,
რომ მცირეოდნად მაინც ვთქვა ის, რაც გულს მარხია.
თქვენ ანგელოზნო; დაასვენეთ ეს წმინდა გვაში,
შემდეგც მოასწრებთ, მის წაღებას შორს სამოთხეში.
ო, თქვენ რა გიჭირთ! ეს დიდება თქვენთან იქნება
ამიერიდან უკუნითი უკუნისამდე.

დადუმდა გული. გაიყინა სისხლი ძარღვებში.
შეწყდა სიცოცხლე საკუთარი და კიდევ ბევრთა,
ბევრთა, რადგანაც ის აძლევდა სიცოცხლეს იმათ.
აბა მოთხარით რაღა არის ამიერიდან
ცხოვრება ჩვენი, პოეტებო, ჩვენი ჯგუფისაც!
აღარ გვყავ, ძმებო, კვიროსიოს ხალხურაშვილი,
ჩვენი იმედი, მეცენატი, ჩვენი მფარველი,
რომელიმაც, ძმანო, ასპარეზზე გამოგვიყვანა
და ზღვაოდენა მოგვცა ნიჭი შემოქმედების.
თუ არა იგი, ჩვენ, მწერლები ვერ ვიქნებოდით.
ვერვინ ნახავდა ჩვენს ნაწერებს დაბეჭდილს წიგნად.
თუ არა იგი, მწერლის სახელს ჩვენ ვინ მოგვცემდა,
და ჰონორარებს სახელგამის ვინ გვაგებებდა?
ვბღღვიანავდით მედგრად, სანამ გვყავდა ჩვენ კვიროსიოს.
ვერვინ ბედავდა წინააღმდეგ ხმის ამოღებას.
(თუ გაბედავდა, ვაი მის ტყავს, რასაც იწვნივდა!)
ვიყავით რაღა, რომ იტყვიან ანდაზის თქმითა:
გვქონდა ცა ქულად და ქალამნად — ქვიშ დედა-მიწა.
აი რამ... ო, მაგრამ, და მაგარიც სწორედ ეს არის...

ვის შერჩენია საბუღალსოდ ბედნიერება?
ცხოვრება არის დაუნდობი, გაუტანელი,
და ჩვენ დაგვატყდა თავზე რისხვა, უბედურება,
ოცდასამ აბრილს ტრიდცატ ორ წელს გავარდა მეხი,
დამბლა დაეცა ჩვენს მეცენატს, ჩავარდა წოლად.
მჭერმეტყველება დაეკარგა, თქმის უნარიცა.
შემოვვხვიეთ, დავესიეთ განსაკურნავად
და დასაბრუნად მისთვის ისევე ძველი ყოფისა,
მაგრამ ამაოდ.... უკან-უკან წავიდა საქმე.
გარდაიცვალა ამ დღეებში ყრილობის შემდეგ,
და, აბა, ჩვენ წინ, პოეტებო, 'ის ასვენია.
დაუკრეფია გულზე ხელი და არ ინძრევა.
არც გაინძრევა, ვერც აღსდგება ალბათ ის მკვდრეთით.
წავიდა იგი სამუდამოდ, დაგვტოვა ობლად.
ვინ გვიბატონებს, ვინ გავვიწვევს ჩიგნ მფარველობას,
წავგახალისებს, დაგვიბეჭდავს ჩვენს ნაწარმოებს?
არავინ, ძმებო, ეს იცოდეთ, თუმცა მწარეა.
დაღვარეთ ცრემლი და განვბანოთ ჩვენს ცრემლთა ტბაში.
არ ღირსებია სასაფლაოს ჯერ არაოდეს
გვაში ეგზომად საამაყო, პატიოსანი.
მოდით, ბიჭებო, სათითაოდ ეცით თავყვანი
არ გვყავს მფარველი, მეცენატი, ჩვენი წამყვანი...
განისვენებდე, კვიროსიოს, მშვიდად და წყნარად;
ჩვენ შენს საფლავზე დავიდვრებით ცრემლების ღვარად.

ისელი.

ეს კოშკი ხალხის განძია
და ხელოვნების ტაძარი.
შევდარ წირკრის მისი საჭმენი
ვერ იქნა, ველარ დაცხარით.
ვერავის აკმაყოფილებს
... ამჟამად რაც არი
ზოგთა მის მათ თვალთა აქვთ
დვირე თუ არა, ნაკარი.

კინო არის ხელოვნების
დღეს ერთ-ერთ- დიდი დარჯი.
თუ არის მასებისთვის
მისაწვდომი დიდად ძარჯი
„სახანმრეწვი“ ბევრი არის
ზედმეტი თუ „ხელის ბარჯი“.

სცენარისტი უნდა ყოს
ჯერ შწირალი შიმშიქმედი
სცენარისტად არა ვარჯა
შამლაყინწა, ჯი ყბედი.
... მინადის „სახანმრეწვი“
წინ წაყდეს მისი ბედი.
ვერ მიხედეს და, წინ სვლისათვის
მლარ არის სხვა იმიდი.

ციხეს აღებად მიადგა
შწირალთ სპა კალმოსანია
ბელეტრისტია ათასი,
ხუთასი კი მგოსანია.
მათში ზოგია მკირედი,
ზოგი კი დიდხმოსანია,
უვეფხისტყაოდ სუყველა
ვეფხისა ტყოსანია.

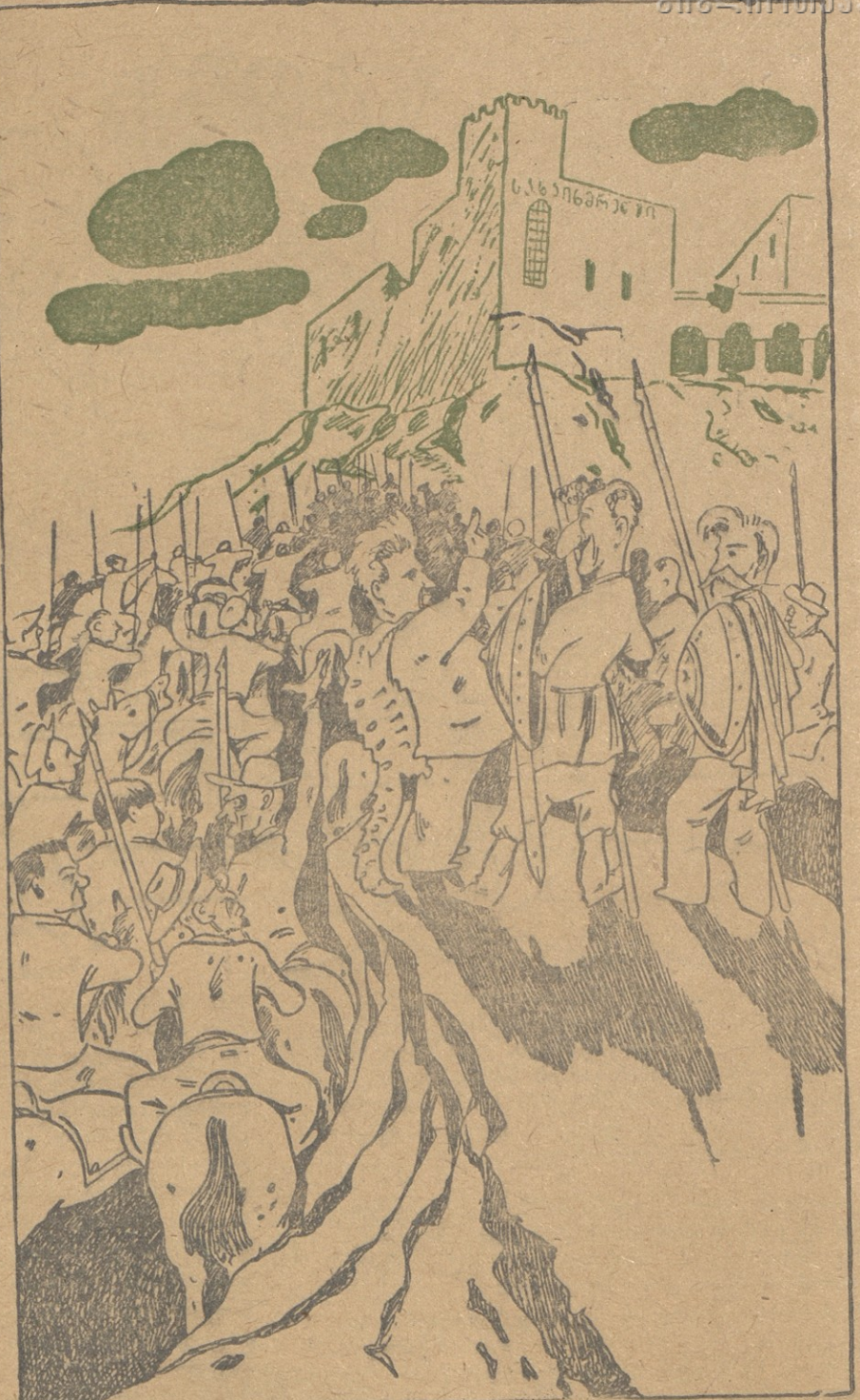
ბკობენ: 1.—ომო პირისპირ
არ ძალ გვაქვს საკვებარია.
ათას წილს ვერსით შეუვალთ,
გამოუკეტავთ ყარია.

მან ერთსა ბუოჯსა გადვადლოთ
წვერი საბლისა გრძელისა,
მაზნედა გავლა ადვილად
მიჩანს მათ ჟითა ველისა..

შეგან ჩავბტება კისკასად,
ვეცემი შზგავსად ჯარისა..
თქვენცა მუნ მომყვეთ უკანვე
ნახოთ ვაღება ჯარისა.

2.—რა გავხედოდე, გუშავთა,
ვსმისა აბჯართა ჩხერება.
გდგომობენ, როკასა მოპკვეთენ,
ამისი ხამს დაჯგობება,
წავიზდეს ცუდად ყველია,
დავჩრეს ცული და ფერება.
ეგი თათბირი არ ვარჯა,
სხვაებრ ვაქნათ თავის მტერება

შე მარტო შევალ თონით
და ჯარად შევეტყუებდი.
მალვით ჩავიკვამ აბჯარსა,
გავჩნდები, ვამეტრუებდა

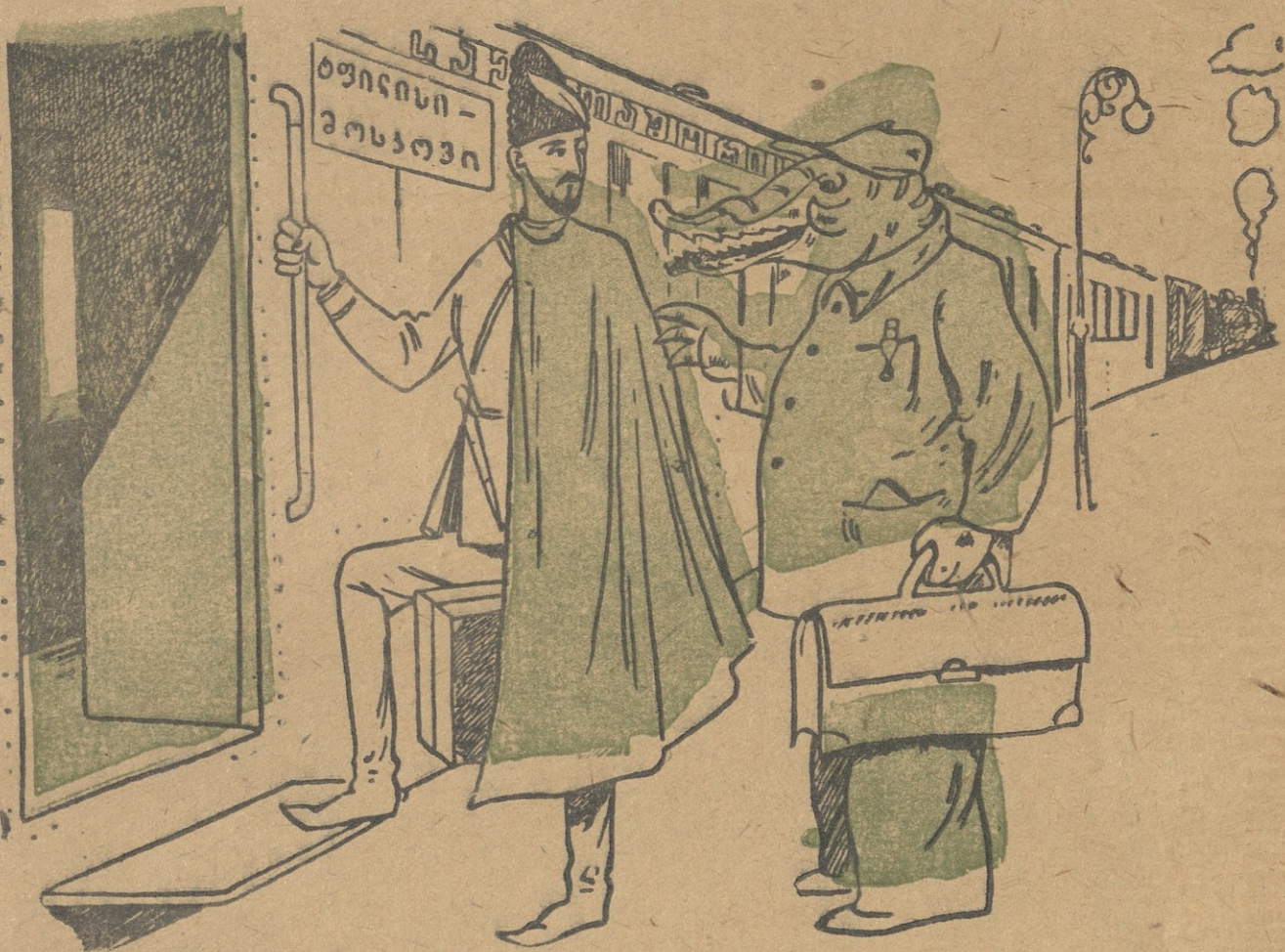

3.—მაგა თათბირსა ესე სჯობს
ექნათ ჩიმი მონახსინები:
გავეყოთ კაცი ას-ასი,
რა ლამე ჩნდეს ნაიენები.

ყვილამ ყოველმხრით მოვმართოთ,
ფიცხლავ დავსხლიტოთ ცხენება,

მოგვეგობიან, ვეცნობით,
ჩვენ ხმალსა მივსჯით მძლე ნეშია
ფიცხლად უიგებნეთ, შეესჯარო
რნეთ,

ვერ მოგვესწობენ კარება.
ჩვენში ერთი ხო შეიუვალთ,
სხვა ვარედ ვსცემდეთ ვარება
ი. ნ.

— საიტკენ გაშეწავრებულხართ პატივცემულო შოთა?
 — მოსკოვისკენ, მწერალთა ყრ ილობაზე.
 — მეც შენი თანაშეწავრი ვარ!

ერთი მწერლის დღიურიდან

კვირა

— მზე თუ არა, ვარსკვლავი
 მაინც ვარ ჩვენი ლიტერატუროსა—
 ელთხარი დღეს ერთ ნაცნობა

— მაშ რატომ არ ანათავ ჩვენი
 ლიტერატუროს ცაზე? — შემეკვირნა
 რვა.

— იმიტომ, რომ როცა მზე ანა-
 თიბს, შოთა, ვარსკვლავები იღარ
 ვჩანვართ.

— მაგრამ მზე ღამით საშუალებას
 აძლევს ვარსკვლავებს, რომ ისინიც
 გაიჩინდენ, მაგრამ შენ მაინც არ
 ჩანხარ! — ჩაილაპარაკა თავისთვის
 და გამშორდა.

პარასკევი

ამბობენ მწერალმა ბევრი უნდა
 იკითხოსო, აღბათ ეს საჭიროა. მაგ-
 რამ ბევრი, რომ ვაკითხო, როდის
 ვწერო? ბედნიერი იყო შოთა. მან
 ღროს არ იყვნენ: შექსპირი, დანტე
 ვოტე, ტოლსტოი, ბალზაკი, არც
 მიხეილ ჯავახიშვილი და სხვები.
 არც ერთი არ ჰქონდა ესენი წასაკი-
 თხავი, არც ერთი ესენი არ წაუკი-
 თხავს, მაგრამ მაინც დაწერა „ვეფ-
 ხის ტყაოსანი“ მაშასადამე. აქ არა-
 უფრო შეაშინა ბევრი კითხვა!
 — ლი.

ჩეღლაქი

„იხილის ის, ვინც ბოლოს იხილი ს“ ჩვენ ბოლოს ვიცინებთ

სიკაქი

(იხილი კოლმეურნის, ცნობილი საბირიკოსი მფარვის, სიბ-
ჰვიდან სახარტა მფარვლის პირველ შრილობაზე)

იხილავი წლის წინაღუდს ლენინგრადად მოვიდნა მარტინოვა
თავის ახანავ ტიხომიროვის მოპარა ბირადობის მოქმად და წიყვანა
მისი მანქანა. მარტინოვი დათვრა, ქალაქში ვასიროდა ნაცნობი ქალ-
მეილები და დაეჯახა მერტოვე ქალს. თქვის შედგენის დროს მარტინოვა
თავი ტიხომიროვად ვასასლა.

როცა მარტინოვის ბოროტმოქმედება გამოირკვა, ვარაუდი მოიწვიეს
საერთო კრება. კრების ერთი ნაწილი მოითხოვდა მარტინოვის მოსნას
სამუშაოდან და გარიცხვას პროდუქციოდან. მეორე ნაწილი ამას უმა-
ტებდა — მისი საქმის ვადაცემას სასამართლოსთვის. მესამე ნაწილი კი,
ყველაზე უფრო უღმრთელო და მკაცრი ითხოვდა: „საქირა იგი, მარ-
ტინოვი, მიეყვანოთ მწერალ ზო შენკოვსთან და, დევი, მან დაწეროს მის-
ზე მითხრობა.“ (ზო შენკოვი ცნობილი სატირიკოსი მწერალია. მთარგმ.)

სწორედ ამდევ დროს, ე. ი. იხილავი წლის წინაღუდს მოსკოვის ერთ-
ერთ პატრიკულ რედაქტორს მიუტანეს სატირიკოსი მოთხრობა. მან ნა-
ხა ნაწარმოის და თქვა: „ეს ჩვენ არ გამოვადგება. პროლეტარიატისა-
თვის ჯერ ნადრევი სიკალი. დევი, ჩვენმა მტრებმა იცინო.“

ახლა თითქოს ალარ არიან რედაქტორები, რომლებიც ამტკიცებდნენ,
რომ პროლეტარიატისთვის ნადრევი სიკალი. მაგრამ ახლა ვაიგონებთ
ისეთ შეხედულებას, რომელიც დაახლოებით ასეთია: უკვე გვიანაა პრო-
ლეტარიატისთვის სიკალი“.

პროზაიკოსი

ჩვენს ლიტერატურულ კრიტიკაში არის აზრი, რომელიც უარყოფს
საბჭოთა სატირის და მისი არსებობის უფლებასაც. მსჯელობენ ასე-
სატირა მუდამ იყო მამხილებელი ენობა, რომელიც ძირს უფხობდა არა-
ბულ წესწობილებას. საბჭოთა ქვეყანაში, სოციალისტურ ქვეყანაში, სა-
დაც მწუშათა კლასი და პარტია უდგას სათავეში ხელისუფლებას — შეუ-
ძლიათ თუ არა პროლეტარულ მწერლებს ხელი მოჰკიდონ სატირს? ვის
დისციენებენ ისინი? თავისთავს ხომ არა?

საქირა მხოლოდ გქონდეს თანამდროვე ადამიანს ყური და თვა-
ლი, რომ დარწმუნდეთ ამ შეხედულების სიმართლეს და სიყალბეში. სა-
ბჭოთა სატირის უარყოფა — ეს იგივეა, რომ უარყოფთ თვითკრიტიკის
მნიშვნელობა პროლეტარიატის დიქტატურის დროს.

აქ რომ იყო კონფერენცია ლიტერატურის განიარაღების შესახებ,
ითბირობდნენ რედაქციის დამოკიდებნი და იხილავდნენ იარაღის სხვადა-
სხვა სახეს მათი დამუშავებისა და დაშვების შესახებ, მაშინ, რა თქმა
უნდა. პირველ რიგში და ყველას უმათ აკრძალული იქნებოდა სატირა.
ეს იქნებოდა სერიოზული დავა, რადან სატირა ლიტერატურული
და მხატვრული სახეობაა. სატირის კონფერენციაზე ვიპოვებთ
საბჭოთა ლიტერატურის დიქტორს, პოლიტიკური და მხატვრული მეთო-
დების კრიტიკოსს. და აქ ჩვენ შევიკვირება დავასახელოთ ჩვენი ადგო-
ბა — ის არის პირველ რიგებში, ცეცხლის მოწინავე ხაზებზე.

მე ვაგვიტყვით რომ ალექსი მაქსიმეს-მის მიერ გამოცხადებულ 5 გენია-
ლური და 45 ნიჭიერი მწერლის ვეკანისი განაწილება უკვე დაიწყო.
უკვე ვაგვიტყვით: „როგორ არა სად დავიკავო ადგილი? თუ 5-ში არა,
45-ში მაინც ხომ უნდა მოვხვდე?“ ვილას პრაქტიკა აქვს, რომ, რათა
სხვა მწერლები არ შეურაცხუნ, შემოიღონ ტანსაცმლის ფორმა მწე-
რალთა კაგირის წვერებისთვის. ეს ფორმა მწერლების დაყოფდა ენ-
არის მიხედვით. ვთქვით, მაგ. წითელი კაგნი — პოლისისთვის, ცისფერი —
ბოეზისთვის და შავი — კრიტიკოსებისთვის. ვარა და ამის გულზე დასაკიდი
წიხისთვის შემოვლტაც კაგნი იქნებოდა. პროზისთვის — სამწებზე, პოე-
ზიისთვის — ღირა, ხოლო კრიტიკოსებისთვის — ყვეტი. მისდს ქუჩაში
კრიტიკოსი ყვეტი საფოლაქში და მწერლები „ფორმებში“ უდგებიან
ბოკოძალებით.

ჩვენს სატირიკოსებში, არავითარ პრეტენზიას არ ვაქცადებთ. მაგრამ
ჩვენ, საბჭოთა ლიტერატურის სატირიკოსი-მწერლები პრეტენზიას ვაქ-
ცადებთ და მოვითხოვთ, რომ ამიერიდან მაინც მოსიძოს წინააღმდეგობა
ჩვენს ქვეყანაში სატირის ნამდვილი მდგომარეობისა და მის მიმართ
რედაქტორ-კრიტიკოსთა მოპყრობის შორის.
საბჭოთა სატირასე დიდი მოთხოვნაა არის... ეს დაპარაკობს
იმის შესახებ, რომ სატირა საქირაა, და საქირაა არა მარტო ყოფა-
ცხებრებითი სიკითხებში. არამედ პოლიტიკურშიაც.

*) მხოლოდ დელოა მომხსენებელს მხედველობაში ჰქავდეს ზოგიერთი ჩვენი
გაზეთების რედაქტორები.

ლირიკოსი

ჩვენს ლიტერატურულ კრიტიკაში არის აზრი, რომელიც უარყოფს
საბჭოთა სატირის და მისი არსებობის უფლებასაც. მსჯელობენ ასე-
სატირა მუდამ იყო მამხილებელი ენობა, რომელიც ძირს უფხობდა არა-
ბულ წესწობილებას. საბჭოთა ქვეყანაში, სოციალისტურ ქვეყანაში, სა-
დაც მწუშათა კლასი და პარტია უდგას სათავეში ხელისუფლებას — შეუ-
ძლიათ თუ არა პროლეტარულ მწერლებს ხელი მოჰკიდონ სატირს? ვის
დისციენებენ ისინი? თავისთავს ხომ არა?

საქირა მხოლოდ გქონდეს თანამდროვე ადამიანს ყური და თვა-
ლი, რომ დარწმუნდეთ ამ შეხედულების სიმართლეს და სიყალბეში. სა-
ბჭოთა სატირის უარყოფა — ეს იგივეა, რომ უარყოფთ თვითკრიტიკის
მნიშვნელობა პროლეტარიატის დიქტატურის დროს.

აქ რომ იყო კონფერენცია ლიტერატურის განიარაღების შესახებ,
ითბირობდნენ რედაქციის დამოკიდებნი და იხილავდნენ იარაღის სხვადა-
სხვა სახეს მათი დამუშავებისა და დაშვების შესახებ, მაშინ, რა თქმა
უნდა. პირველ რიგში და ყველას უმათ აკრძალული იქნებოდა სატირა.
ეს იქნებოდა სერიოზული დავა, რადან სატირა ლიტერატურული
და მხატვრული სახეობაა. სატირის კონფერენციაზე ვიპოვებთ
საბჭოთა ლიტერატურის დიქტორს, პოლიტიკური და მხატვრული მეთო-
დების კრიტიკოსს. და აქ ჩვენ შევიკვირება დავასახელოთ ჩვენი ადგო-
ბა — ის არის პირველ რიგებში, ცეცხლის მოწინავე ხაზებზე.

კრიტიკოსი

უქანასკნელ დროს ჩვენში სატირასთან ერთად ფრთას შლის ჰუმო-
რიკი. ვინც ჰუმორის ამ ახალი აზრითების წინააღმდეგია, მის არ ესმის
ჩვენი ჰუმორის კოლმეურნისა და სხვა საბჭოთა მოქალაქის „შეძლებული
ცხოვრების მოთხოვნები, მათი სურვილი იცინონ და იხუმრონ მტერი
მუშათა კლასი ჩვენში უკვე იცინის, იგი მალე გაიცინებს მთელ მსოფ-
ლიოში. მუშათა კლასი უქანასკნელი კლასია, და კლასთა ისტორიაში
უქანასკნელად იგი იცინებს.

და თუ მთელი საბჭოთა ლიტერატურა არის სოციალისტური მწე-
ნებლობის პროცესის პირში და ნაწილი, — მაშინ ჩვენ, სატირიკოსები,
ლიტერატურაში ვაგონებთ მუშათა კლასის ერთერთ უდიდეს მიწვევას
— მის გაწილი ბოლშევიკურ თვითკრიტიკას, რომელიც ანალოგურებს
მტერს და მხარში უდგას მუშათა კლასს.

*) მხოლოდ დელოა მომხსენებელს მხედველობაში ჰქავდეს ზოგიერთი ჩვენი
გაზეთების რედაქტორები.

რედაქტორმა ერთი ამიოზობა და
შესკავის გადავიღო თვალა:

„... შევა ქალგასავით წამოხუხ-
რავს დადამიწას და ეს ვეგებრეთლა
მთა ისე შერტობია ზეცაში, რომ
ქვით უტეთესი ქოლგის ტარი“.

— ვერ ვაგუშვებ, ამბობანო! —
ცივად მოჭრა რედაქტორმა.
— რატომ?
— ადგილი არ გვაქვს?
— რაღაცა ნაყარ-ნუყარისა და
მშრალა მასალებისთვის ხომ გავქვთ
ადგილი?

რედაქტორმა უქანასკნელ ორ
ფურცელს გადახედა იმ ხნის განმავ-
ლობაში, სანამ ავტორი შხატურული
„ოჩერების“ აუცილებლობას ამტკი-
ცებდა გაზეთებში.

... შევდივარ სახალილოში... საგმ-
ლის სუნე ტრიალებს და მადას ისე
ეღვრება, თითქოს მზად არის ან
კუში ზეგით ამოიტანოს, ან კიდევ
თითქან ჩაძვრეს შიგ და ჩაეკონს-
ოთა.

ავტორი გაისმა ზარი. მუშები ფუტკა
რავით მოაწყდნენ სახალილოს... ყვე-
ლასათვის სკამი. ყველასათვის ცალ-
კე თევში უმ. უფურბ და აღტაცე-
ბაში მოდისარ.

ავტორი დაასხეს კიდევ ბორში.
— ხელებს ხელებს. ხელებს. — ისმის
წამდაუწუმ, — რა სასიამოვნოა ხმაა.
თითქოს რაღაც შეხატებელი უფ-
მუქას უქრავენო.

— ხელებს. — დაიძახა დამკვირლ-
მა მუშამ და ცარიელი თევში გა-
აბრინა სამსარეულოში.
მან უქანასკნელ მომღამარი სახლი
და მითხრა: — მეორე პორციასაც
ვაგუშვებ!

— ყოჩაღ. — ვეუბნები. — თუ შე
იძლება თქვენი სურათი გამატანეთ!
— ვახსოვ მე იგი მორცხვობა.
მზემ სული მინახა, სუნთქვას უქ-
ლო თუქცა სხივებს უქ ისრღა
აქეთ-იქეთ.

— ვერ დაგებუდათ, რადგან ად-
გილი არ მაქვს ამ დღებში, — გა-
წამებულნი სახითა მშრალდება რედაქ-
ტორი ავტორს, თითქოს ავტორს ემუ-
დარება: „შემობარალეთ, მეც ადამი-
ნი ვარ!“

— სათანადო ორგანოები სათანა-
დოდ შევადგენთ თქვენს შეუფასებ-
ლობას ჩემდამ! — თქვა ავტორმა,
რომელსაც რედაქტორმა თავისი ხე-
ლით თავაზიანად გაულო კარი და
თან გაჰყავა, თითქოს სადმე მიეჩქა-
რებოდა.

ნახევარი საათის შემდეგ დაბრ-
უნებულ რედაქტორს მაგიდაზე დახე-
და ოთხი „ოჩერია“, რომელიც მდი-
კანს შემოვლტანა.

პირველად რედაქტორს ხელში მო-
ხვდა ნაკვეთი მიიწინაბეობის საბჭო-
თა მუშრობაზე, რომელიც ასე იწე-
ყობოდა:

„... აქაც მტევანი, იქაც მტევანი,
ზეგით მტევანი, ქვევით მტევანი...
ამოი სულთა და წაი... მე, რეგლავა
ადიხას მებთ ყურმენი არ ზინახავს,
აქ ნახანაზობიან თავებურ მესხმის...“

რედაქტორმა დააჭრა ზარს ხელი.
შემოღობ მდივანა.
— ეს მასულები წაიღე და ჩემს
მოვლელს მიუტანე ჩემი სახელით
დაწერე ბიძანება, რომ „ოჩერების“
მიღება-გაშვება ამიერიდან დაეცის-
რდს ჩემს მოვლელს.

სამეორე-მან-შინი

(ორი მხარის საუბარი)

ნახ. თავართქილაშინ.

— რომინი „ქალის ბოროტობა“ რომ დავიწყე, მეორე დღეს ქორწილზე ვეყავ და რომან „გვრიტების“ თემა დამებადა. წერა რომ დავიწყე „ჩემი ღუგას“ თემა წამომეჭრა, რომელ ერთს დავერ კავი!

„ნ ა რ ე ვ ი“*

მეზობარული წიკპუბლიკები

გამოცემულია ახალი ახალი დი-
ალოგს ჰქონდა ადგილი:

— ამანავო, გამოცემულობის გამ-
გია, დღის გამოცემულობაში ასე რომ-
მანი მოიტანეს, რატომ არ წაიკით-
ხე?

— ვერ მოვასწარიო...
თურმე არც ერთი არ წაუკითხავს
იმ უსინდისოს.

ალექსანდრე ფეხაშვილი

2

რომანისტი მნადო გელიაშა
შეხდა თურმე ტრამვაში მჯდომ
პოეტ ნარუა დარუაშვილს და ყურ
ში ჩაყვირა. „მომეცი ტრამვაის ამო-
ნემენტი, შენ რად ვინდაო“. არავენ
იყის მისკა თუ არა ბონემენტი,
ლომამ ნარუას.

პეტრე შვახაძე

კომედი საროშიმე შეხდა თუ-
რმე ერთი მეზობლის ნათესავს და
მათ შორის ასეთი ლაპარაკი გაიმარ-
თა:

*) შობაძე „ლიტერატურული განათი-
...“ რომელმაც შემოიღო ასეთი სახელ-
წოდების „ლიტერატურული“ განყოფილება.

— ტიტე!
— ჰა!
— ცხვირი აგვიწყლინტე!
— რატო მაგინებ სეროფიმე?
— კიარ გაგინებ, რითმებს ვაშ-
ბობ..

— სეროფიმე!
— ჰა!
— ძან ქარაფშუკა ხარ,
შე ღდინძალო შენა!
— რას ამზობ დეო, ეგ სადაურ-
რითმაა?!

— რითმა არ არის მაგრამ სამაგო-
ერთ სინამდვილეა!
— რა დათვივით ხუმარა ყოფილ-
ხარო — თხრა სეროფიმე.

ნიკა პატარაძე

4

ლიტ. ვაზეთა თხრა ნინავს
შე აბდალო შენაო,
რად არ იცი ჩემბაირი
„ოსტროუენი“ წერაო.
იუმორს ვწერ, ჩემ შკითხველებს
ოიმილი აქით პირზედაო,
თო ძალიან გამიჭირდა
აქლემს შევსვამ ჩწყილზედაო..

ალექსანდრე ფეხაშვილი

1. — შენ წავიციობ. ეს თუ არა
„ქილილა და დამანა“?

2. — ვაი შენს პატრონს! წამიკო-
თხავს კი არა, ზეპირად ვიცი.

1. — აბა, მოკლედ მაინც მიამბე
მთა შინაარსი.

2. — „ქილილა და დამანაში“
მოთხრობილია ქალ-იყის სიყვარუ-
ლის თავგადასა. ი. იყო ერთი
შშვედიერი ქალი ვაყი.

1. — ქალს რა ჰქვიოდა: ქილილა
თუ დამანა?

2. — ...

1. — რა იცი, რომ ქილილა
ჰქვიოდა? „ამანაც“ ქალის სახე-
ლი

2. — პირველი ქალის სახელს
იტყვიან. მაგ. ცოლ-ქმარი, ქალ-ვა-
ფი, და-ძმა, დეა...
ქილილა ქალია თუ ამ კი-ვაფი.

1. — კი მასე იწება... განაგრძე
შინაარსი.

2. — კვიებით უყვართ ერთმა-
ხეთი ქილილასა და დამანას. ერთ
დღის ქილილას გაიტაცებენ და
დამანა ეძებს. მიადგება ქაჯეთს
და იყის, რომელშიაც ჩამწყვდიეულია
ქილილა. მას დაჩაჯობს ფატმანიო.

1. — არაფერი არ გცოდნია?

2. — ვის? შე არ გცოდნია? შენ
იცი, აბა, ბევრი!

1. — მეც ასე ვიციდი, დაახლოე
ბით მეც მასეთი წარმოდგენა მქონ-
და „ქილილასა და დამანაზე“. მაგ-
რამ თურმე სულ სხვა რამე ყოფი-
ლა, ბიჭო!

2. — რა ყოფილა?

1. — ქილილა და დამანა ტურე-
ბის სახელია. ნაწარმოებში ვადმო-
ცემულია ორი ტურის ერთმანეთ
თან გაბასება.

2. — რას ამზობ? ეს პირველად
მესმის. ქილილა და დამანა შე
მშვენიერ ქალ-ვაჟამად მყავდა წარ-
მოდგენელი; თურმე ტურები ყოფი-
ლან ძალიან კარგი მიწაა, რომელ
წამიკითხავს! ნი-ლი.

5

„ლიტ. ვაზეთის“ ჩედაქმნი-
ში, გკშინ ვასაფირველ შემთხვე-
ვას ქონდა ადგილი. რედაქტორი
ევა ებს ურიცხვბდა თავის განხეთის
იუმორისტებს.

მნადო გელიაშა.

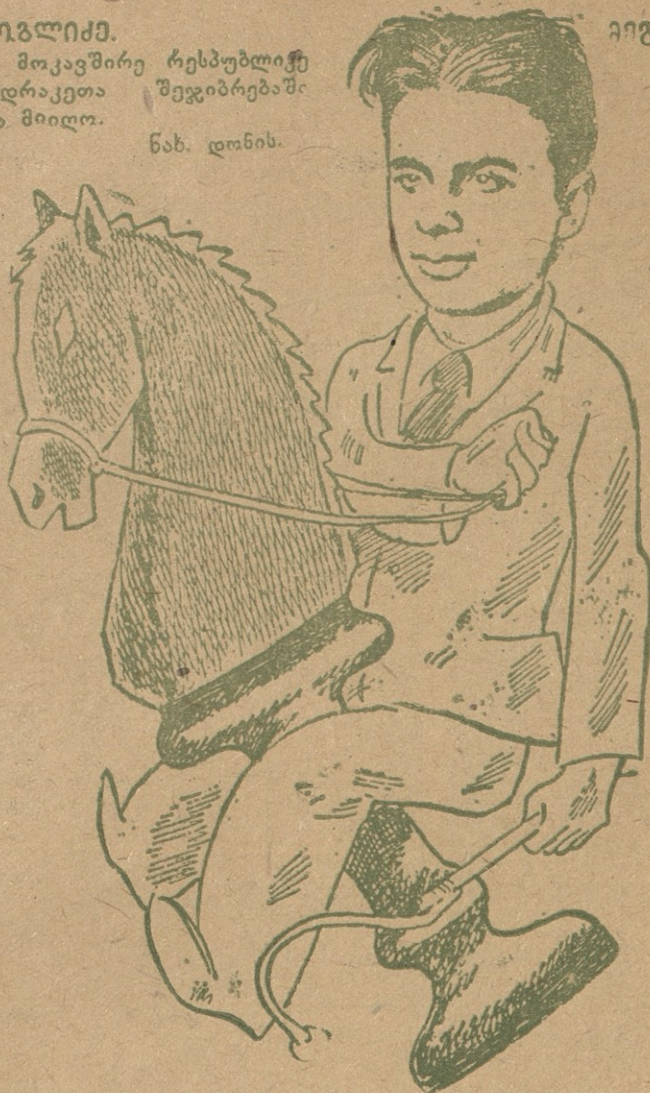
განყოფილების ტექ. რედაქტორი
პარკუში.

მხ. ვ. გოვლიძე.
რომელმაც მოკავშირე რესპუბლიკე
ბის მოჭადრაკეთა შეჯიბრებაში
პირველობა მიიღო.

ნახ. დონის.

აზრობრ

21

მირაზის, მივაფრენს უფრო უხვლოდ ჩემი „მარანი“,
უგზავს ადვილად ვერ გაგებავს ჩემთან ვერავინ.

იუსტიციის მთარგმნელი

— ულტრა-მარცხენა...
ჩვეულებაში ჯერ კიდევ ვერ აფასებენ.
ამდენი ხანია ტვილ-სში ვცხოვრობ
და ერთი შესაფერი სამუშაო ვერ
ვიშოვე!—მითხრა ერთხელ ერთმა
უცნობმა მოქალაქემ, რომელიც მა-
ტარებელში შემთხვევით გავიცანი.
ერთ კუპიში ვისხედით; ჩემს პირ-
დაპირ იყო ჩამომჯდარი.
— უმუშევარი ხართ?
— არა, მაგრამ მაინც არა მაქვს
შესაფერი სამუშაო!
— რა სამუშაო გაინტერესებთ?
— მე?! როგორ ვთქვა... ყველაზე
უფრო ლიტერატურული სამუშაო
მინტერესებს. ბავშობ-დანვე ვწერ
— თუ წერთ, მიუტანეთ გამოცე-
ლობას ან რედაქციებს და...
— არა... ჩემი საკუთარი ნაწერე-
ბის ჰეჩღვა უფრო მომავლეს საქმედ
მიმაჩნია...

...თუქრობთ ლი-
ტერატურულ მუშაობას?
— შემიძლია სხვადასხვა სტატიე-
ბის თარგმნა. ვთარგმნი ლექსებს და
სხვა ხასიათის მხატვრულ ნაწერე-
ბებს.
— სტუდენტი ხართ?
— დ-ახ, სტუდენტი. გაზაფხულზე
ვამთავრებ და შემდეგ კი...
— შემდეგ რას ფიქრობთ? ალბათ
პედაგოგი გახდებით.
— არასოდეს მე უფრო მეცნიე-
რულ-ლიტერატურული მუშაობა მა-
ინტერესებს.
— განა არ შეიძლება მაგ მუშაო-
ბის პედაგოგიურ მუშაობასთან შე-
თავსება?
— კი მაგრამ მე მაინც მეცნიე-
რულ-ლიტერატურული მუშაობა მა-
ინტერესებს და რომ შესაფერი პი-
რობები მომცა, მაშინ...
— მაინც ახლა რა სამუშაოს შეს-

წულობა შევიძლიანთ ყველაზე უფ-
რო?

— ავი მოვასწავთ: სხვადასხვა
სტატიების რუსულიდან თარგმნა-
ლექსების თარგმნა და სხვა. ვერა-
ლის და ინგლისურის წიგნ-კითხვაც
ვიცო. ლექსიკონის დახმარებით იქ-
დანაც შემიძლია ლექსების გადმო-
თარგმნა.

— რაჯი ლექსების თარგმნა შეგ-
ძლებია, მაშ თქვენ პოეტური ნი-
ჭით ყოფილხართ დაჯილდოებული
— ვუთხარი მე.

— ასე ვთქვათ—მიპასუხა მან და
მისმა კილომ შეურაცყოფილი ადა-
მიან-ს ირონია გამოხატა.

— თუ თარგმნა შეგიძლიათ, მივ-
სწორედ გაზეთის მუშაში ვარ და
მთარგმნელი მჭირდება შემოიარეთ
ხვალ რედაქციაში.

და მისამართი ვასწავლი.

— როდ-ს გამატარებთ ბრძანება-
ში მილიტულად? მითხრა მოორი დღეს,
მოსვლისთანავე.

— ვაჩარება უბრალო საქმეა, მაგ-
რამ, სანამ გატარდებოდეთ, საჭიროა
რამდენიმე მასალას გადათარგმნა.

გამოცდას მიპირებთ?

— ჩვეულებრივ ასეა მიღებულია
მოქალაქის შტატის მომუშავეთა ჩა-
რიცხვამდი გამოსაცდელ სამუშაოს
აძლევენ, ან გამოცდის ვადად რამდენ
ნ კვირას უნიშნავენ.

ბელურაშელს (სეთი იყო მისი
გვარი) სახი გაუწითლდა.

— აქაც გამოცდები? აქაც სასწავ-
ლებელი ხომ არ არის? მაინც რაში
ა ჩაებაბროთ გამოცდა?

— როგორც ვითხარით, თქვენ საც-
დელად რამდენიმე მასალას გადათა-
რგმნით. მგონი არც ისე რთული იქ-
ნება. ჩვეულებრივ მასალას მოგცე-
მენ.

— თანახმა ვარ. ბაირონს ვთარგ-
მნი და ჩვეულებრივს როგორ ვერ
გადავთარგმნი? პირდაპირ შემანქა-
ნეს ვუკარნახვი.

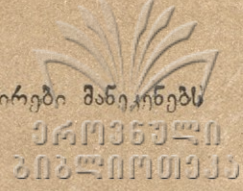
— სულ სამი წინადადება მევეცი
გადასათარგმნად—მითხრა რედაქციის
მდივანმა:—თი ასეთი:

Поезе потерпел крушение.
Белая мука стоит 40 ууб.
Мама купила зубной порошок
ეს უკანასკნელი თარგმნა კიდევ არ
ქონდა მდივანს დამთავრებული, რომ
ოთახში ბელურაშელი შემოვიდა და
წინ ამაყად დამიღია მანე გადაცე-
მულ მასალის თა- მანი:

მატარებელმა დამსხვრევა მოითმი-
ნა.

თეთრი ხატკივარი ღირს 40 მან.
დღეამ იყიდა კბილის საფანტი.

სიკიბო

თანამედროვე ზოგიერთი მწერლის ტიპები და გმირები მანიკინებს უფრო ჰგვანან, ვიდრე ცოცხალ, ნამდვილ ადამიანებს.

ვებქდავთ ტარასი აბაშიძის დღიურს, დღური ზესტაფონიდან ჩვენს რედაქციას გამოუგზავნა უცნობმა მოქალაქემ ომელიც მას ქუჩაში უბოძა...

1926 წელი. დღეებანდელი დღე ჩემს ცხოვრებაში უბედნიერესია: ძმა ბჭების დახმარებით, სტაჟის გარეშე მივიღე პარტიის საკანდიდატო ბიულეთი და მოვეწყვე ჩათურის კოოპ. გამგეობის თავმჯდომარედ.

რა კარგი ყოფილა თავმჯდომარეობა, სიცო კოოპერატივის! ყვილაფერი ბლომად მაქვს... ვსუქდები... ყოველდღი ჩიფობაც მომწყინდა!

კარგი სიზმრები (ყუღად ამიხდა: რევიზიამ 4.000 მანეთის ვაფლანგვა და აჩინა... სამ თვე ვიჯექი გამსახლში... მართალი ვიბნათ დავისგენი ამოღენ ჩიფობის შემდეგ...

1927 წ. სიმართლე კაცს არ დაეკარგება. სასჯელი პირნათლად მოვიხადე, ხომრობა ხომ არ არს 4.000 მანეთის ვაფლანგვისათვის სამი თვე ვიჯდე ბნელ ოთახში. კოოპ-შვილს მოწორებული... ჩემი ასეთი ნამუსიანობა მ იღეს მხედველობაში ჩემმა ძმა-ბიჭებმა და ისევე გვარანი კარგი თანამდებობა მომცეს—ზესტაფონის რაიონის ფინგანის გამგედ დამნიშნეს... ფული აქ ქე მოვიბა. არა მიშავს...

ვაოაკზე წასილა მომხსნათა, 2.000 მანეთი დაეხარჯე ამისათვის და მომხსნეს... უსინდისონი. 2000 მანეთი რა ფულია, რომ ამისათვის კაცს გუნება გაუფუჭო. ავარაკზე თუ წავედი ამით რა დაეაშავე, მინდოდა ენერგის აღდგენა, რომ ჩემი ნაყოფიერი მუშობით სარგებელი მიმეცა საქმისათვის... მართალია გადახდას არ მთხოვენ. მარა მეტი მერგობოდა მათთან კაოოპ-იშვილთ მომუშავეს.

„აღლასი მხარული ვარ, რომ ფინგანში მომხსნეს, აქ ჯობია ბევრად, ფიროგიგანტი დღეს დიდი უფლებით სარგებლობს... აქ უკეთ ვიცხოვრებ. ფულის მითვისება შეიძლებოდეს და არ მივითქვსო? კარგი ცხოვრებისათვის ხომ ფულია საჭირო! 3.700 მანეთიც ტარასის მუცელში იყო!

„მომხსნეს... მეც ასე მინდოდა... 3.700 მანეთი შემოჩი. პასუხისგებამ მიცემა მათ ქალაღზე ქონდეთ... ახლა ოაიკოოპკავშირის გამგეობის წევრობასაც არა უშავს...

„არა ცხოვრებას რომ დაეჩვივი უნდა ბოლომდე მიიყვანო საქმე... მოლობრებიც მადლური უნდა გყავდის. ფული? ხელის მოქმადი, რომ ამბობენ—მართალი ყოფილა! ვისაც

— ბიჭოს! ესენი ხომ ჩემი ცხოცხილი რომანის გმირები არიან! კონკრარტი უნდა მოვი-თხოვო. რომ ჩემი გმირები აქ ბაშო უფინდათ!

აქმევ—საქმეს გაგიკეთებს.

„მომხსნან, პაიდანაც გამავდონ, ასევე აღვიღან თავს, უკეთესად მოვეწყობი! ამდენი და ამდენ ათასი გაფლანგაო! ათერიც არ გამიფლანგავს, ვიცხოვრო, რიგინად და სხვებიც ვაცხოვრე!

„საუცი ვარ, ჩემს გარეშე გვა არა აქვთ! „ზესტაფონრეწეს“ ხომ დავჭირდი და ტექ დირექტორადაც დამინშა! მაშ აქ ყველაფერი მზამზარეულია! თანის მაგივრად კონიაკის სმას შეგეჩვიე.

„გაფლანგე, მარა აღარ იწერ რამ დენ... ესეც მომბეზრდა... მოხსნასაც შეგეჩვიე... იოტალური ცხოვრები საჭირო აღარაა. აკარგებული მკითხველი თვითონ მიხვდება ჩემებური მუშაკი რა კარიერას გააკეთებს...

1933 წ. დიდი და ნაყოფიერი შრომის შემდეგ საქარაველოდან სარბელი მოსკოვში, გადავიტანე. აქაც სკოლად მოვიხვეჭე სახელი! ამჟამად ვისიენებ მოსკოვი. ჩოოპ-იშვილთ მომუშავეს.

დღიურის ჩამწერი იჩო.

ნიანგის ლექსიკონი

(მასალაში)

ნათელა მანსალიაი.

სოფლის საბჭოში ჩეოქვალი, გიგორთიქა

აპრილი—ჩვეულებრივ თვის სახელია, მაგრამ თუ დაუმატებთ სიტყვას „პირველს“ და ვიტყვით: „პირველი აპრილი“—მაშინ ამ სიტყვის უკანასკნელ ფორმით გამოთქმის დროს უნდა მოვიგონოთ ლაპარაკი განიარაღების შესახებ. მართალია, განიარაღებაზე ლაპარაკი აპრილის გარდა სხვა თვეებშიაც სწარმოებს, მაგრამ უკანასკნელ დრომდინ განიარაღებაზე მოლაპარაკე კაპიტალისტურ სახელმწიფოებისათვის ყოველთვის აპრილია. ვნახოთ აწი რა იქნება.

„ვიღე-ვიღე ვერ ავიღე“ — ფოსტა-ტელეგრაფის სამმართველოს ეწოდება, რომელიც ყველაზე მეტად მოუქნელ აპარატად დარჩა. მისი აღება ჯერ კიდევ არ დამთავრებულა და არც ვიცით როდის დამთავრდება. ზევით მოყვანილ სახელწოდებას უფრო შემოკლებითაც ხმარობენ, მაგრამ სხვადასხვა ვარიაციით, მაგალითად: შეიძლება მოვისმინოთ ფოსტის „ენერგიული მოშობით აღფრთოვანებულ მოქალაქეთა“ ასეთი ბაისი:

- სად დაიკოგა ჩვენი გაზეთები?
- „ვიღე-ვიღეში“ დაიკოგა ჩვენი გაზეთები.
- ვინ გაქაფა ჩვენი ამანათი?
- „ვერ ავიღეს“ თანამშრომელმა გაქაფა ჩვენი ამანათი.
- სად ძინავს ჩვენგან გაგზავნილ დეპეშას?
- „ვიღე-ვიღეს“ კანტორაში.
- რით გაგზავნე წერილი?
- „ვიღე-ვიღეში“.
- საიდან ვერ მოესწარით თქვენ სახელზე გადმოგზავნილი ფულს ბალებას?
- „ვერ ავიღედან“.

მოუხედავად იმისა, რომ ეს სახელწოდება დღევანდელ მუშაობის მიხედვით ფოსტა-ტელეგრაფზე ზედ გამოჭრილია, ჩვენ მას მაინც ვიღებთ და კიდევ ავიღებთ.

დოსტაქარი—ეჭიბი, ქიორუგი, რომელიც ავადმყოფს ოპერაციებს უკეთობს. ეუ ოპერაციების მკეთებელს, საერთოდ ქიორუსს ან დოსტაქარს ვუწოდებთ. მაშინ იაპონელი მილიტარისტებიც დოსტაქარები ბრიან ჰავლითად. ამერიკული პრესის გადმოცემით—

„1931 წლის 1 ოქტომბრიდან 1933 წლის 3 მარტამდე იაპონელებმა მანჯურიაში მოაწყვეს 22 სამხედრო ოპერაცია აჯანყებულ პარტიზანულთა წინააღმდეგ. იმავე წელს 10 სექტემბრიდან 1 დეკემბრამდე მათ მოაწყვეს 23 ოპერაცია 15 იანგრიდან დაიწყეს 24 ოპერაცია, რომელიც დღევანდლამდე გრძელდება. 1933 წ. 5 ოქტომბრიდან—25-თე ოპერაცია... 1933 წ. 5 ნოემბერს დაიწყეს 26 ოპერაცია, (რომელიც კიდევ გრძელდება). 1934 წ. 6 ნოემბრიდან დაიწყეს 27 ოპერაცია (გრძელდება). იმავე წლის 10 ნოემბრიდან — 28 ოპერაცია. 20 ნოემბრიდან 29 ოპერაცია; 1934 წლის იანგრიდან — 30 ოპერაცია...“

(„ჩაინა უიკლი რევიუ“).

აიღები „ოპერაციების“ შემდეგ მართლაც ვინ გაბედავს და იტყვის —იაპონელი მილიტარისტები დოსტაქარები არ არიანო?

ალბად ამიტომ არის, რომ იაპონელი „მკურნალები“ „დიდი პატივისცემით სარგებლობენ“ მანჯურიელ პაციენტების. ანუ აჯანყებულ პარტიზანთა შორის.

მკრანი — ჩვენი სტუდენტები. ამ სიტყვაში წყლის ონკანს, ანუ— მათი ბურღად „კრანტს“ გულისხმობენ. საზკინმრეწვის მიერ მოწონებულ სცენარების ავტორები კი „ალტჰიმულ მხარეს“, რომელსაც მათი ნაწარმოები ვერასოდეს ვერ ნახავს.

ეს ჯაჭვი ეკუთვნის ზესტაფონის რაიონის, სოფ. შროშის ყოფილ მამასახლისს ტრიფონ მიჭაბერიძეს. მართალია მისი პორტრეტი ჩვენს ჟურნალს არ ამშვენებს, მაგრამ სამაგიეროდ პირადად ტრ. მიჭაბერიძე დიდი ხანია, რაც ამშვენებს ზესტაფონის რაიონის სოფ. შროშის საბჭოს. ის დღევანდლამდე **საბჭოს წევრია.**

ზედნიერი კაცია მამასახლისი ტრიფონი, ხმაც შერჩა, ჯაჭვიც შერჩა და საბჭოს წევრობაც იშოვა.

თხა ვიყიდე, თხა გავყიდე, სარგებელიც (ე. ი. ქრთამები და პურმარილი) ბევრი ვნახეო“ მღერის ტრიფონი. ჩვენც ვეთანხმებით წვერცანცარა „ტრიშკას“ (ასი ოქახოდენ ტრიფონს ძველი „პრისტავები“). რომ მას ბევრი სარგებელი უნახავს, მაგრამ „ნახვის“ ვიხა მარტო „ტრიშკამ“ არ უნდა შეიკრიბოს, ზესტაფონის რაიონის საკონტროლო ორგანოებმაც უნდა ნახონ შროშის თემის საბჭოს ახალი არჩიონების შედეგები.

გ ა ი ც ა ნ ი თ

(წითელი წყარო)

ჩვენ სოფელში ბატონობს ანტისანიტარია... (ნეტავ მის მესვეური ცოცხალი თუ მკვდარია?) აქ საეჭიმო პუნქტში ერთი დოსტაქარია

ყოველდღე ითარება და დაფრინავს ვით ქარია. როცა გამოფხიზლდება ყვირის ნირობ აშლილი გაიცანით ვინც არის— აოლა გულისაშვილი

სარზან

ანკანდი

ნახ. ღონი

რეალურ წაწიბშია მოცემული, „ექვთიმე მთაწმინდელის“ კლერკ-ბაში იმ დიდი კოლმეურნეობის აღწერა, რომელსაც 10-11 საუკუნეში ათონის მონასტერი წარმოადგენდა.
ლიტერატურული გაზეთი № 19. გვ. 31-32-ის წერილი „რუს-თაველის რეალიზმის წინამორბედნი“

გვ. 31-32-ის — მოვედინ ჩემდა, რედაქტორო წარმართო, ლიტერატურულია მის გაზეთისაო და მე ვიჩვენო შენ მამანი ჯგაროხანნი, რომელნი არიან დამკვრელნი და შედროშენი კოლმეურნეობისანი.

სსსლოსს ლილინი

დავა არ ღირს

(ჩოხატაშრი)

იარტელ „გურიას“ განვაგებ
ძველი ვაჭარი ასალო,
ფულები ბევრი მოვიგე
უნდა დავაღდე და დავთვალო.

გაღვივებ ჩემო ძმობილო
მხოლოდ შენა ხარ მოწამე,
ოჯახის საკეთილდღეოთ
თუ როგორ გშრომობ დღე-ღამე!

ჩენი არტელი დემა
ღნებრთა ჩენი მოწყალე,
არ შეგეშინდეს გედევან
შენც ჩენებურად მოთალე!

დუმას უხდება ნუნუა
წითელი, ანდა შავია,
ლაელით ჩემო გედევან
ზედ დავაყოლოთ ფლავია!

ალოვარდს შენთან ვადმოვად
ვიუ ჩეგობარი ძველია,
რაღვან შენა ხარ გედევან
ჩემ-მარჯვენა ხელია!

იარტელ „გურიას“ განვაგებ
ასალო ძველი ვაჭარი,
ფულები ბევრი მოვიგე
უნდა დავლიო მაჭარს!

აელობუსის კონდუქტორი
(გვარი მისი—თავადე)
მგზავრებს ფულს რომ გამოართმევ
უკან ხურდს არ აძლევს.

თუ მოსთხოვე ხურდა, გეტყვის:
—ბრიყვი ხარ და სულელი,
ათშურათ არ წავიყვანს
არც დიღმური ურემი.

ბილითების ამოხვევი
„ავიწყდება“ ხშირად...
და რომ კთხოთ, შაურებზე
დავა, არ ღირს ჩირადე.

ქიმი

მივა კალმოსანიძე.

(როსათაურიდან) ჩემი მოსწონი
ნივთები

ნან. მარიაშვილ.

„სჯობს გვიან ვიდრე არასდროს“
ძველთაგან ასე იქმნებოდა,
შეცდამა ანდაზის იმედი
მსურს მოვიბრუნო გულსა
გამოეთქვა გამოსათქმელი
რაც სულით, გულით მწყურია,
რომ ერთხელ მიინც აეწვას
აქ ზოგიერთებს ყურია.
პურის სეჭვა არ ვარგა,
ველარ მუშაობს ფხიანად,
ზოგს პურსა მისცემს, ზოგსა კი
ისტუმრებს თავაზიანად.
ერთადერთია აქ წყალი
ცივია, სუფთა და ანკარა,
მაგრამ უცრად შეწყდება,
და ნატრობს ღიდი, პატარა.
კულტურუშობა რომ არის
„დიდი ტემპებით“ გაშლილი,
კლოები „მორთული“ ლამაზად,
სკამები ყველა დაშლილი.
კვლევებზე წარწერებია
ცარციო, ფანქროს და ნახშირით.
იღებენ კინო, სპექტაკლი,
ღრამა, ოპერა, სატერა
მართალი გითხრათ ნახვამა
მწარე კრემლინით მატერა.
სოსუფთავეში აგრავს
ამა რა შეიძლება
წიასაში უმერთმა გაშროს
აქაურ გზაზე გარობა...
3. მოგლი

— თუმცა კოლმეურნობაში ფუფუნება არ
შემიღება, მაგრამ 2000 მეტრის ხამალეზე
მისმენია მავროპლანზე ფრენის დროს
კოლმეურნეთა გულის ცემა და ვის შეუძ-
ლია ჩემზე უკეთესი რომანის დაწერა მა-
თი ცხოვრების შესახებ?

ჩონატაურს ამ ბოლო დროს
შემოაკლდა შენი მადლი,
ძველ მოტივილ „დამაჩილ“ გულდგნ
წაეხარდა თათი იღლი.
ნიახგოჯან, შენ რომ ნახო
რაიონში ჩვენი გზები,
ანგრეუელი, დაწველილი
სახლის ტოლა ყრაა ქვები...
ყური ასე(ო კი მოვკარა,
რომ საგზაო სექციაში
ფულებს გზისთვის დასახარჯად
ქბილი გაპკრეს თურმე ყბაში.
განახლება, შეუფარება,
ზომლეთი და ზემოხეთი
რა დღეშია უგზობით
„მესვეურებს“ ჰკითხეთ ერთი.
და მაშინ ვთქვი—ამის ცქერა
აღბათ უფრო დამაოხნებს,
პირი ვქენი „ავტოგზისკენ“
იღბათ ავტო გამაქროლებს.
მაგრამ თურმე ნუ იკითხავ
„ძალი პატრონის ვერ ენობილობს“
ცდის ხალხი სალაროსთან,
ბილეთს მიინც ვეო დებულობს.
იქ თხოფრე ცალკე ჩავფავს,
„ოფერიც ხაზინობს,
მაეთს რომ გაქოჯართმევს,
შენ ტოი და ის ზეიმობს.
არ იფიქრო ნიახგოჯან,
რომ სათქმელი კლიო არ მაქვს,
ბოლმა შიმოსეული და
გული ბრაზით საჩქ დამაქვს.
ამას კი ვთხოვ, რომ ავტოსტუმრო
(ღინ გვეწვდვა შენი ფასი),
სიტყვას გაძლევე, რომ სანანე
ჩავაბარო ბარე ასე.

ხოსთქა.ი.

ნიანგკორებისა და დამწყებ სატირიკოსების

ჩვენი ამბები
ლიტერატურული კონსულტაცია

კონსულტაცია იწარმოებს შემდეგ რიცხვებში:
2, 8, 14, 22, 28 დღის 3^{1/2}—5^{1/2}, საათამდე

გ მ ღ მ რ ი

რეზონს (ს. პატარაძეული, სსრკ-ის
ჩეჯოს რაიონი) იწერებოთ:
აქ ერთი სკოლა შენდება,
სულ შეიდი წელიწადია,
და დამთავრება სოფსაბქოს.
სჩანს, მისი არა სწადია,
რაც კი მასალა მოვიდა
(დახედეთ „ხალხთა“ ხიავეს)
სუყველა მიქაფ-მოქაფეს,—
სუყველა გაანიავეს.
რაკი სკოლის მასალა, სულ „გა-
ნიავებიათ“, ცხადია აწი ჯერი იმაზე
შიდგება, ვისაც პასუხისმგებლობა
ფისრება სასკოლო შენობის დამთა-
ვრების საქმეში.
ზინას (ბათომი) იწერებოთ: „სო-

ხემიდან ბათომის სავადადგომადი
ჩასვლა გაცილებით უფრო იადვი და-
მიჯდა, ვიდრე ერთი კილომეტრის

22 თქობებრს, საღამოს 7 საათზე
რედაქციის ბინაზე (ჯორჯიაში-
ლის 5) მოწვეულია ჩვენი ჟურნ.
„ნიანგის“ რედაქციის
ს ა წ ა რ მ ო ო

თათბირი,
რომელსაც უნდა დაეწიოს ცდი-
ლისეული თანამშრომლები, აგრეთ-
ვე დაინტერესებული მწერლები და
მკითხველები

წვლა ბათომის ნეთსადგარიდან.
რ გზის სახალხო საოღურამდიო,
ამაში ბრალს მიეტლევებს დებთ და
თან კითხულობთ:
ქალაქის საბჭო რახ შევბა?
ნუთუ მას ვერ გაუგია,
ავტოტრანსპორტი რომ არ აქვს
სავაყო და აუგია?
იღბად ბათომის საბჭო „აქარ-
ტრანსის“ მუშაობით კმაყოფილდე-
ბა და ამბობს: „ჩვენ“ ტრანსპორტის
საკითხი მოწესრიგებულთი გვაქვს ქა-
ლაქ გარედ. ქალაქის ფარგლებში
კი ტრანსპორტის მოწესრიგება მე
არ შეკითხებაო“.

მან დაწერა ყოველზე რამაც თავში გაუელვა.
მის ნაწერებს ვერ გარეცხდა ზღვის ტალღები და ზღვის დელვა.
იჯდა, წერდა, წერდა, წერდა... წერდა ხელით, წერდა ფეხით,
წერდა იმდენს, რომ ნაწერებს ვერ ზიდავდა ვირი კეხით.

მან არავინ შეიბრალა, არც ქალაღდი, არც მკითხველი,
მევერჯერ უთხრეს, მაგრამ კალამს არ გაუშვა მაინც ხელი
და როდესაც თავს დაეცა მას მომსპობი რისხვა-მეხი,
აღარა წერს მისი ხელი, აღარა წერს მისი ფეხი.